

REDACTIUNEA,
Administrația și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se primesc. Manuscrisele nu se retrimit.
 INSERATE se primesc la ADMINISTRATIUNEA în Brașov și la următoarele birouri de anunțuri:
 În Viena: M. Dukas Nachf. Max. Augenthaler & Emmerich Lesner. Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelka Nachf. Anton Oppelk.
 În Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. În Hamburg: Maroyli & Liebmann.
 PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o coloană 6 or. și 30 or. timbru pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarife și învoială.
 RECLAME pe pagina a 8-a o serie 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U I L X I I .

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
 Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 8 franci.
 Se primumeră la toate oficiile postale din țară și din afară și la d-nii colectorii.
 Abonamentul pentru Brașov
 Administrația, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etajul I.
 Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
 Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un exemplar 5 or. v. a. sau 15 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 147.

Brașov, Miercuri 7 (19) Iulie.

1899.

Sașii nu se aliază.

I.

Sașii nu vor alianță nici cu naționalitățile nemaghiare, nici cu Românii în special. Așa ne spune cel puțin organul dirijat de Dr. Carol Wolff „Siebenbürgisch Deutsches Tageblatt“ din Sibiu în ultimul său număr.

Dacă n'ar fi un lucru foarte vechiu, am dice, că este noutatea cea mai proaspătă această declarațiune a organului conducător săsesc.

Sașii încheiau alianțe odinioară, când erau tari și mari în Ardeal și se puteau răzima pe privilegiile lor, der și pe atunci ei căutau a se alia numai cu cei mai tari și le-a rămas ca un fel de tradițiune politică, și după-ace și-au pierdut aceste privilegii, de a apela la sprijinul celor dela ocârmuire, oferindu-le bunele lor servicii în schimbul unei tratări mai cruțătoare.

Așa s'a întâmplat și în anii marilor stratormări interioare politice, ce au pramers înființării dualismului. Sașii ardeleni au trecut Rubiconul tuturor rezervelor de drept public, ce le făcuseră încă la 1866 și au intrat pe terenul creat de politica maghiară în speranța, că vor pute reînvia în altă formă, deși mult mai redusă, vechia legătură de alianță cu elementul maghiar ajuns acum la egemonia. De atunci Sașii ardeleni s'au străduit în tot chipul să-și susțină politica tradițională, cu toate că șovinismul, ce s'a incuibat tot mai mult în sistemul de guvernare dela Deak încôce, le făcea din an în an mai grea poziția izolată, ce o ocupau, în credința și speranța, că totuși odată Maghiarii dela putere le vor întinde mâna fratăscă și vor înceta de a-le mai amări zilele cu volniciile lor nesfârșite. Chiar în timpul regimului tizaist, când deputații sași din dietă făceau opoziția, ei

căutau a-se ține cu mare minuțiozitate, am pute dice chiar în mod demonstrativ, într-o pozițiune cu totul izolată de către celelalte naționalități nemaghiare, ca astfel să fiă totdeauna gata a da mâna cu guvernul, decât își va schimba tactica față cu ei.

Scim, că după simulacrul de schimbare de tactică pe timpul ministeriului Szapary, Sașii și-au modificat chiar programul lor național dela Mediaș și au intrat unul după altul în partida guvernului.

Ce s'a întâmplat dela 1890 încôce, prin câte desilusii și mahniri au trebuit să trecă până ce pe la începutul anului trecut au părăsit țărași partida guvernului, este de obște cunoscut.

Reimprospătând nu de mult într'un articol despre luptele Sașilor, suferințele și desamăgirile, ce au trebuit ei să le îndure, „Tribuna“ din Sibiu încheie dicend, că pățania Sașilor poate să fiă spre învățatură și indemn popórelor Ungariei, de a se alia, der nu cu Maghiarii, ci între olaltă, ca împreună să lupte pe basă legală, spre a pune stavilă șovinismului etc.

„S. D. Tageblatt“ reproducend articolul „Tribunei“ a făcut observarea, că alianța popórelor Ungariei „între sine, der nu cu Maghiarii“, prin urmare în contra acestora, ar însemna organizarea războiului civil în Ungaria și că pentru așa ceva Sașii nu-și vor da nici-odată concursul.

În numărul de astăzi organul săsesc revine asupra observării sale de mai sus, precum și asupra observării, ce a făcut-o mai târziu dicend, că pasivitatea Românilor și „alianța naționalităților“ se esclud una pe alta și sunt în contradicțiune. Cu ocaziunea această „S. D. Tageblatt“ susține între altele, că decât Sașii s'ar pronunța și numai platonice pe hârtie pentru alianța cu Românii, aceasta ar fi de ajuns a încărca în

spinarea lor răzbunarea șovinismului și pentru atitudinea aliaților.

Nu trebuie să uităm, dice fôia săsescă, că suntem un popor mic și avem încă foarte mult de pierdut; bu-nurile culturale, ce le posedem, ar fi pôte prima jertfă, ce ar aduce-o cu sine pentru noi alianța. Pôte că vom trebui să pierdem aceste bunuri în toate împrejurările, der nu voim să ne periclităm de dragul unui popor strein.

În fine „S. D. Tageblatt“ ajunge la conclusiunea, că pentru Sași alianța cu Românii este în general o imposibilitate, indiferent, decât acești din urmă vor face politică activă ori pasivă.

Acésta este pe scurt declarația amintită. Confrății dela „Tribuna“, decât au fost vre-un moment în dubiu, pot să se convingă acuma despre înclinările Sașilor pentru alianța de luptă.

Era lucru firesc, ca cei din tabăra guvernului să se bucure de „refusul categoric“, ce l'au dat Sașii din Sibiu „petitorilor de alianță“. „Bud. Tagblatt“ le și dă pentru tru această un testimoniu de bună purtare patriotică în speranța, că „ultraștii români“ vor trage la rândul lor învățatură din ea.

Statul și „bisericele naționale“.

Pressea maghiară șovinistă, guvernamentală ea și opozițională, e de-o hârniciă nesecată în inegrirea și suspiționarea a tot ce nu-i unguresc. Răsar, ca ciupercile, articuli veninoși în contra naționalităților, și nu este în viața publică de așdă nici un teren, pe care acésta pressă denaturată să nu dea alarma la prigonire și nedreptățire, la subminare și spoliare de drepturi.

C'un astfel de articol pățimas debutează guvernamentalul „Pesti Hirlep“ în numărul său de Sâmbătă. Sub titlul „Biserici naționale“ numita fôia șovinistă dă să se înțelegă, că „cercurile compe-

tente“ sunt viu preocupate de modalitățile și mijlocele, prin cari să măture de pe suprafața globului unguresc ori-ce manifestațiune de viață și caracter național a popórelor nemaghiare, fiă pe teren lumén, fiă pe cel bisericesc.

Articolul dice la început, că cele două biserici ortodoxe răsăritene (română gr. or. și sârbescă răsăritenă), nu mai pot fi tolerate în starea lor de așd. Fostul ministru de culte și instrucțiune publică br. Iosif Eötvös, „a făcut mari pagube statului maghiar pe terenul instrucțiunii și a politicei bisericesci“, când, „în contra dreptului canonic și a dreptului public ungar“ a dat totul celor două biserici răsăritene, înarticulând în lege singur numai dreptul de control al statului (!)

Diarul șovinist guvernamental — după-ace se pierde în teorii de drept canonic și public civil — susține, că organismul celor două biserici gr. or. (română și sârbescă) este un „ascuțit îndreptat în contra statului maghiar“. Roma, dice, n'a pretins nici-odată atâtea drepturi față cu statul, cum sunt înarmate cu privilegiu cele două biserici răsăritene în paguba statului maghiar. „Ele nu formează numai stat în stat, ci un stat adversar“.

Revine la biserica catolică dicend, că deși ea s'a alăturat cu multe legături de statele, în care s'a aședat, însă nici-odată nu și-a jertfit independența. „Bisericele răsăritene — dice — s'au contopit de tot cu statele... cum s'a întâmplat acésta în micile state orientale. Ba nici nu se pôte închipui biserica orientală fără stat, ori chiar în contra statului; numai pe pământul maghiar s'a ivit acésta aparițiune contradicțoară“.

„Pesti Hirlep“, ea să facă și mai mare șgomot cu descoperirile lui, amintesc, că „capul statului maghiar nu e tot odată și șeful bisericilor răsăritene, der cel mult patronul suprem al bisericii catolice“. Imprejurarea acésta îl face să pretindă, că din „organismul autonom (al bisericilor orientale) trebuie să dispară ori-ce organ contrar statului“, căci „în contra interesului vital al statului, nu se pot căștiga drep-

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

„Ticuri literare“.

— Fine. —

Der, precum cu drept cuvânt dice d-l Coșbuc, „poetii și scriitorii sunt ca oile“ — îndreptăm: poetii noștri; — „sare una în prăpastia, sar toate după ea“.

Dice vre-unul vre-un cuvânt, s'apoi — fire-ar cuvântul cât de prost — ceilalți cu toții „după el ține-te“.

„Și mai toți“, urmăz d-l Coșbuc, „nu-i soiu înțelesul, și-l bănuiesc numai. Au cecit vorba, au legat de ea o noțiune, care cum s'a priceput, și acum unde te învârtesci tot de ea dai“.

„Și foarte mulți din scriitorii noștri actuali“ — cu deplină dreptate enunță d-l Coșbuc — „nu știu înțelesul vorbelor românesce și numai pe dibuite le pipăiesc însemnarea, și fără să se gândesc le întrebunțeză ori s'a potrivii, ori nu s'o potrivii“.

Astfel dice, der astfel și face chiar și d-l George Coșbuc. D-l Coșbuc în „Luptele dela Plevnița și Grivița“ scrie: „Turcii se năpustiră asupra răniților“. Tot „cetitorul mai cult“ scie, și trebuie să scie, că năpustiră însemneză părăsiri, prin urmare tocmăi contrarul de ceea-ce scriitorul vré

să dică, și ce s'ar dice bine năpădiră, năvăriră, se aruncară.

Pôte că ni-se va face obiecțiunea, că „verba valent usu“. Da, „verba valent usu“, însă tocmăi contrarul înțelesului nu pôte fi us, ci numai abus.

Alții, mulți, dic omenire în loc de omenine! Decă și o monstruositate ca acésta se primesce, atunci limba ni-e pierdută, căci ea mâne după vre-un alt nebul cu tot acelaș drept vom dice junire, tinerire, Românnire, țărânnire etc. în loc de junime, tinerime, Românnime, țărânnime! Apoi nu-i acésta crimă? Nu-i păcat?

Cuvântul aflare nu-l mai găsesce, ci tot numai găsire „ori s'o potrivii, ori nu s'o potrivii“. Mă găsesce acasă; mă găseam în bună dispoziția; în satul cutare se găsece mulți Ovrei; cei mai mulți proprietari se găsece în județul Argeș etc.

Toțe se pot afla, ce se găsece; der nu toate, ce se află, se pot și găsi. Noțiune mai largă, noțiune mai îngustă. Românul găsesce ce caută, ce a pierdut, ce n'a avut. Românul nu i pierdut, nu se găsece; der de aflat află, bietul, de toate, și se și află iciclea și bine și mai rău, după cum vine.

S'apoi vorba găsire, — probabil de origine dacă, — deși primită, vechie, de parte nu-i atât de românescă și frumoasă ca cuvântul nostru antic roman aflare, pe care dintre Latini numai Spaniolii și-l'au mai păstrat în vorba lor hallar. Apoi păcătoșul

de înspre, dinspre — deja primit prin us — în loc de către, de către — anticul contra — cu totul părăsit; apoi înainte vreme în loc de mai înainte; câtă vreme, până când în loc de pe când și deore ce, de vreme ce; mai departe așdind, în loc de așdind: simțind, în loc de limpede simțind etc., căși noi în loc de case nouă; i-să în loc de sunt; ce ții? în loc de ce-ți e? I-să în loc de își, său corect și; i-ți în loc de îți său corect fi; așd în loc de a-și și vice-versa; easă în loc de ese și vice-versa etc.

Apoi „florile se culc, se scol, se spal“, „m'au invitat să stau pe scaun“ în loc de „să șed“ etc. Er, de-o vreme încôce, ca cevași nou, cor în loc de corp: corul profesorilor, corul episcopilor, corul diplomaților etc. pe semne după Francesi, cari cuvântul corps îl pronunță cor; apoi atinge în loc de ajunge: atinge culmea, atinge nivelul etc., asemenea după Francesi, cari pentru vorba noastră ajunge în înțelesul indicat n'au decât cuvântul „atteindre“ etc, apoi complect! Bibliotecă complectă! Ce bibliotecă o mai fi și aia?! Avem complex, cu înțelesul său; avem complet cu înțelesul său; der complect e necorect, absurd, n'are nici un înțeles. Cu „toțe acestea undete învârtesci tot de ea dai“. — de vorba asta prôstă cât se pôte! Der incolo, decât-i bine a respecta, de ce să nu fiă bine „a complecta“. „Chestie simplă“. Dău așa! Apoi juneță, tinereță, frumșeță, — de juneță, frumșeță nici

nu mai vorbim — în loc de junețe, tinerete, frumșete; apoi vitesă [franc. vitesse] în loc de iufelă; (încal de-ar dice și ar scrie vitesă, ca Francesii, cu doi s) Apoi „în trinsa“ în loc de intru-însa, într'însa. „Trinsa“ vorbă românescă! Substantiv în limba românescă!! Dômnne apără!

Și „decă mi-ar fi de asta, ași pute da exemple multe“. Tot păcate acestea, cari provin din negândire, nepăsare, din — „inconșiență“, mai mult decât din nescință.

Apoi nu-i crimă una ca acésta, față de limba noastră literară?! Sunt literași, sunt Români aceia, cari astfel își fac păcate cu limba românescă?! Cu toate acestea d-l Coșbuc îi desvinovătesce. „Scriitorul nu e vinovat; el întrebunțeză vorba cu pricina inconșcient“.

Nu „inconșcient“ să scrie, să cuvinteze literași noștri, ci cu cea mai mare grijă, făcându-și ochii 'n patru și mintea n cinof, când scriu și când vorbesc; să nu primescă, ci să respingă ori-ce vorbă, ori-ce „tic“, ori-ce „întorsătură“ și „apucătură specială“, decât aceste sunt nenimerite, și cu sînțeniă să păstreze, și cu priveghiere să ajute la desvoltarea pe calea naturală și 'n direcțiune sănătoasă a tot ce-i bun, frumos și românesce în dulcea și corecta noastră limbă românescă.

Nu frivolă nepăsare și libertinaj, ci serioșitate în cauză, căci cauza e limba, e existența noastră națională, — limba, deja

turii, nici privilegiile nu sunt de valoare eternă..."

În fine „Pesti Hirlop“ se prefacă a asigura, că după toate acestea nu voesc să derime organismul bisericilor răsăritene, „vră numai să realizeze armonia între acest organism și între stat“, ceea-ce decât nu va succeda pe cale pacifică, „se va realiza prin luptă“. Ca pupază pe colac sferesoc provocând toate bisericile și confesiunile „să dea sprijin în lupta acestă (statului) față cu cele două biserici răsăritene“.

Ne reținem dela comentarii. Ori-cine va înțelege, credem, unde țintesc lupta, ce-o pune în perspectivă fôia șovinistă guvernamentală în contra celor două „biserici răsăritene“. Articolul din „Pesti Hirlop“ o spune destul de clar.

Cehii și situațiunea din Austria.

„Narodni Listy“ scrie: „Mareșalul țării din Austria de sus, Dr. Ebenhoch, care a petrecut mai multe zile la Viena, s'a reîntors la Linz. El a avut o convorbire cu contele Thun și cu presidential parlamentului Dr. Fuchs. Nu pôte fi îndoială, că la începutul toamnei se va face o încercare decisivă pentru lămurirea situațiunii parlamentare. Se pare, că guvernul face de pe acum preparări pentru acest experiment“.

Același organ din 13 l. c. are un articol din peana unui deputat distins al partidului ceh tiner. Articolul culminează în următoarele: „Acum începe încercarea bărbatului de stat; un timp, în care este de dovedit, că în cercurile decisive e destulă putere a pune statul pe acel teren, pe care unic numai el se pôte desvolta: pe terenul echității istorice față de toate popoarele. Lunile proxime vor decide sigur în această privință, și sperăm, că înainte de anul nou în fine se va face capăt..... Paciența încordată până la estrem nu mai pôte fi încordată. Ori se va realiza, ce s'a promis, sau se va face o schimbare a fronturilor.“

A 16-a confiscare a „Patriei“. Numărul de Duminecă al „Patriei“ din Cernăuți a fost erăși confiscat, acum pentru a 17-a oară. Censura a eliminat un pasagiu din primul articol, în care se arată, cum pe terenul învățământului României bucovinene suferă cea mai mare nedreptate, fiind scôla română de așd din Bucovina degradată la un simplu mijloc de slavizare.

Revistă externă.

Din Serbia. În temnițele Belgradului Serbiei zac în lanțuri 70 de prizonieri. Printre ei se află și vărul principelui Nichita din Muntenegru, Blazo Petrović, despre care se dice, că s'a constatat, că odinioară a adus Dr-ului Vesnić o scrisoare din partea generalului Gruici, în care se dicea, că în

Serbia nu va fi liniște până când Milan trăsoe acolo. Toți conducătorii partidei radicale s'erbesc sunt arestați, și nimeni nu e sigur, decât ei vor mai vedă vre-odată lumina zilei. Statarul publicat după primele arestări n'are alt scop, decât ca Milan, cu încunjurarea tribunalelor ordinare, să dea pe prizonieri pe mâna unui tribunal extraordinar. Totul se face în taină. Guvernul s'erbesc nu publică preținsele scrisori compromiștore aflate la cei arestați, și acesta face să apară totă procedura lui Milan în colorile celei mai justificate bănueli. Până acum nici un fapt grav nu s'a putut documenta în sarcina celor arestați. Se dau însă comunicate peste comunicate, pentru a-se acredita părerea, că un mare complot s'a descoperit în contra dinastiei Obrenović, — pentru-ca cu atât mai aspre să fiă pedepsele asupra preținșilor complotiști. Procederea acesta a cercurilor oficiose din Belgrad fôrte ușor pôte să producă o mare reacțiune în țera întregă, care apoi să svânture și să pună la regulă pe ômenii aventurierului Milan.

Conferența din Haga. „Gazeta de Colonia“ anunță, că deliberările comisiei a doua a conferenței dela Haga asupra legilor și obiceiurilor în vîgore în războie, sunt terminate. D-l Rohn Jacquemins, delegatul Siamului, a făcut o espunere a negocierilor dela conferența din Braxella în 1874, a căror basă a fost constituită de proiectul depus de Prusia. Regulamentele stabilite sunt privitoare la cestiunile următoare: 1) Autoritatea militară pe un teritoriu inamic ocupat. 2) Recunoșterea, ca parte beligerantă. 3) Mijlocele de a nu pricinui pagube inamicului. 4) Asedii și bombardări. 5) Spionii. 6) Prizonierii de război. 7) Bolnavi și răniți. 8) Puterile autorității militare asupra particularilor. 9) Contribuțiuni de război, rechizițiuni. 10) Parlamentari, capitulari, armistiții. 11) Beligeranții și răniții, cari se află pe teritoriul unei puteri neutre.

Afacerea Dreyfus. „Echô de Paris“ află din Rennes, că procesul lui Dreyfus va începe la 10 August și probabil va dura trei săptămâni. Sentința se așteptă pe ziua de 2 Septembrie. Comisarul guvernului va cita vre-o 175 de martori, între cari Esterhazy, Mercier, Boisdeffre, Roget, Cavaignac, du Paty de Clam, Gonse, Pellieux, Bertillon, Casimir-Perier, Hanotaux și Dupuy. Apărarea va chîama, pe lângă martorii din primul proces și ai anchetei Camerei de acuzare, alți martori noi, al căror nume se ține secret.

Chirotonire de episcop.

Publicăm astăzi textul discursului, ce l'a rostit noul episcop al Aradului, Iosif Goldiș cu ocașiunea chirotonirei sale:

Preasfințitorilor Părinți Archiereii!

Din îndurarea lui Dumnezeu și prin votul mandatarilor diecesei Aradului, examinat de sinodul arhieresc și întărit de M. Sa cesară și apostolică regescă: primind eu astăzi prin punerea mânilor Preasfințitorilor Vostre darul și insigniile demnității arhieresc, cu frica lui Dumnezeu, cu credință și cu dragoste stau în locul acesta, când oșget la însemnătatea și greutatea sarcinei luate asupra-mi, sarcina apostoliei, a luptei rezolute pentru binele și fericirea poporului încredințat conducerii mele.

Fost-au zile, ani și secolul întregi plini de suferință pentru sfânta biserică noastră, fost'a și om trimis dela Dumnezeu, numele lui — Andreiu, care cu acest toiaș al arhieriei, despăcând marea roșie a suferințelor, a scăpat pe poporul nostru român ortodox din Egiptul robiei absolutismului secular; căci precum însuși dice (în rânduia hirotonirei noului episcop), „pronia dumnezească a căutat din ceruri cu îndurarea asupra oftărilor noastre pentru câștigarea unei metropolii pe sâma națiunii noastre române de relegea ortodoxă răsăritenă din țerile împărăției austro-ungare“; der nici acestui mare arhieriu, a cărui memorie ni-a rămas și va rămâne binecuvântată din generațiune în generațiune — ca ôre-când a lui Moise profetul, — nu i-a favorizat sôrtea de-a pută conduce pe popor până la pământul făgăduinței, la starea deplinei mulțămiri. Sarcina conducerei ulterioare a rămas pe umerii arhierieilor succesori.

Precum a trebuit să trecă 40 de ani, până ce alesul popor pribegitor, adese-ori turbulent și revoltat între sine, a putut fi condus prin Arabia nemulțămirii la pământul făgăduinței: așa a trebuit să trecă deja și pentru noi 30 de ani dela recăștigarea autonomiei, fără a fi ajuns la deplina organizare și mulțămire a tuturor factorilor constitutivi ai bisericeii. Această sarcină a deplinei organizării și mulțămiri are să preocupe mai mult pe Arhierieii noștri; această sarcină apăsătoare au în parte să o pörte și debilii mei umeri.

Când în anul 1869 la indemnul marelui Andreiu, motivat cu lipsa de bărbăți cu vocațiune și cu calificațiunea prescrișă pentru trepte ierarhice, părăsind eu statul civil, am îmbrățișat cel bisericesc: am făcut-o acesta din vocațiune și iubire cătră biserică mea; asemenea când, deși înaintat în etate, de curând fui distins cu încrederea reprezentanței sinodale din diecesa Aradului, am primit greua sarcină a arhieriei numai în conștiința datorinței față de sôrtea clerului și a poporului, dela care mă deriv, pe care-l iubesc până a mi da și sufletul pentru dânsul.

Recunosc, că pe cât de înaltă și frumôsă e chîmarea episcopescă, pe atâta este mai grea și dintre toate cu mai multă responsabilitate; o greutate și responsabilitate legată de sôrtea bărbăților cu poziția înaltă și de care cu atâta mai puțin se pot emancipa episcopii, cărora în general le sună admonițiunile Marelui Apostol, adresate lui Timotei: episcopul Efesului: „Păzesce cetirea, mângâierea și învățătura; să nu negliji darul, ce este în tine“, cărora li-se mai impune: „să învețe, să mustre și să spună adevărul cu vreme și fără vreme“, ce în loc de plăcere atrage adese-ori ura

ômenilor, după vechia dicăală: „Veritas odium parit“.

Tot episcopilor li-se prescrie, că „așa să lumineze lumina lor înaintea ômenilor, ca vedând faptele lor cele bune, să mărescă pe tatăl din ceruri“. Va să dice, episcopii au nu numai să lumineze mințile și să nobiliteze inimile turmei concredute arhieriei lor la toate ocașiunile nemijlocit și mijlocit, prin preoțiunea subalternă cu învățături acomodăte, ci atât ca bărbăți ai națiunii lor, cât și ca factori în legislațiunea statului, au să fie esemplari de virtute.

Recunosc greutatea acestor sarcini și marea responsabilitate luată asupra-mi, der dragostea și conștiința datorinței toate le rabdă.

Acestă dragoste și conștiință imi sunt temelul rezoluțiunii mele, farmecul la luptele. ce în solidaritate cu Preasfințitorii Vostre voesc cu totă virtutea, cu tot sufletul și cu tot cugetul meu a suportă în genere pentru interesele ierarhicele noastre române ortodoxe, și în special pentru ale diecesei mele aradane.

Amesurat promisiunii făcute la publicarea rezultatului alegerii, în inima mea diferință de persoane nu va fi, ci cu asemenea iubire voi îmbrățișa și pe cei-ce au luptat în contra mea; având noi mai vârtos a imita pe Marele Arhieriu divin, care s'a rugat lui Dumnezeu pentru cei cel insultau și răstigneau pe cruce. Din contra însă, exercitarea celor mai cardinale drepturi autonome manifestate în libera alegere, ar da numai ansă la antipatiă, răsunare și persecuțiuni contra-ducătoare spiritului evangelic și intențiunii legislațiunii bisericesc.

Sum convins, că pe lângă receruta activitate armonică între arhierie, numai așa se pôte conta cu îndreptățire și la o solidaritate salutară între episcop și eparchioții săi.

În urmă și mai pe sus de toate cu umilnță rog pe Domnul vieții și al morții, dela care totă darea și tot darul desevășirei vine, și dela care și eu smeritul prin mijlocirea Preasfințitorilor Vostre am primit astăzi darul arhieresc, să-mi dăruescă ajutorul său: cu toiașul conducerei să-l pot purta cu mână tare și cu braț înalt, spre binele diecesei mele; eră în apusul vieții slobodindu-mă după cuvântul său în pace, ca un slugă bun și credincios cu vrednicie și cu dreptate să întru întru bucuria Domnului. Amin!

SCRIRILE ZILEI.

— 6 (18) Iulie

La mandatul de deputat în Sebeșul-săses devenit vacant prin mörtea contelui Horvath-Tholdi, precum i-se scrie lui „Kronstädter Zeitung“, a candidat un jidov maghiarisat și botezat, Vészi Iozsef (mai nainte Iosef Weiss), redactorul dela „Bud. Naplo“, cunoscut de altmîntrelea și înaintea publicului românesc prin expectațiunile-i murdare la adresa poporului român făcute acum vr'o doi ani când cu procesul d-lui avocat Patiuța, petraclat la Pesta. Se dice, că chiar persoane marcante

primejduită și în mare parte chiar stricată de venetici speculativi streini de neam și limbă, și de pécatele și nepăsarea scriitorilor noștri „literați“ români!

La noi Români, și mai cu sêmă în Regat, domnesce o destrăbălare, o pornire, o deviare în limbă și în literatură, nu tristă, ci de-a dreptul criminală. Unde din întréga Românie limbă e mai dulce, mai frumôsă, — unde pronunțarea ei e mai corectă și mai elegantă: prin salónele din Bucuresci și imprejurime, acolo diaristii și „nuvelisti“ noștri o încoreă mai urit. Un orator bucu-reștean în parlamentul României te încântă, o damă de Bucuresci te farmecă cu limba românescă, ce vorbesce. Er scriitorii noștri — ! Avem esceptiuni, nu-i vorbă, der Deu numai puține esceptiuni.

Ceea-ce din partea scriitorilor se comite cu limba în ortografiă și în scrieri literare în genere, der mai cu sêmă în diaristica și în „beletristica“ — sit venia verbo — de peste munți, — cum am mai dis, — e crimă, e păcat!

Ce să mai dicem de pur-fonetismul în ortografiă noastră? Ce să mai dicem la această gangrenă a limbei românesce? Român, Rumin, inger, oint, griu, cit îi de bătrîn, mînios, mîne, poimîne, mîfnile, cîntînd, mîngiere, rîmîne, sînge, cîmp, urînd oîmni, rîșchirat (resfirat) etc., apoi Obadén, Muntén, Cîmpén — de gîndesci că ai a face cu niseș șvâbot din Transvaal și-s bine cunoscuții noștri Obadeanu, Mun-

teanu și Cîmpeanu; apoi Peneso, Grozesco, și lano și Trif și Tit și Bud — par' că-s din Otahiti, Titipuși! Apoi dânsul, strînge, aghiôtant! Și de ce nu? Când sciut este, că dânsul vine dela dans, strînge dela streang, er aghiôtant dela aghiută, cel-ce farmecă frumósele fetițe! Avem cuvîntul ajutare, ajutor. Nemții dic Adjuvant. Francesii asemenea dic aide major, aide-de-camp. Noi nu dicem adjutant sau ajutor, Dómne feresce! La noi vr'un mitocan a dis cândva, din glumă, aghiôtant, și noi cu toții, literați și academiocieni, haidi „șin-te după el“!

Este acesta fața cinstită și curată a a limbei românesce?

E o mască de batjocură, e caricatura a tot ce-i românesc și ce-i latin, frumos și nobil în limba românescă, — un adevărat blăstêm asupra noastră!

Greci, Bulgari, Armeni, Țigani, Ovrei pot scrie astfel, der Românul mîndru și consciu de naționalitatea sa latină nu va primi, nu-l rabdă inima, ca să se impace cu astfel de păcat! „Să mă bați și să mă legi“ eu astfel nu voi scrie nici-odată!

Francesul, cu limba și literatura sa de vécuri civilizată și înalt-organizată, ține strict la rădcina ei latină și scrie fațade și fassion; er noi Români, neșinînd sêmă, d. e. că verbul *maintenir* derivă dela *main* primind acest cuvînt, nu-l scriem, și nici nu-l rostim mîntîne, ci menține.

Englesul scrie *Iowa* și citește *Ai-oh'-u-ah*.

Neamțul în *verderbende* are patru e de diferite sonuri, pronunțând acest cuvînt aproximativ *vördärbönde*. Cu toate acestea Neamțul p'acești patru e îi lasă liberi, curății în scris, nici un semn nu le mai pune spre diferențiere.

Națiunile civilizate scriu și-si pronunță limba, precum libertatea și corectitatea limbei o recere, și lasă în voia și la priceperea streinului să învețe cum s'o scrie și cum s'o pronunțe. Națiunile civilizate nu-si diformeză, nu-si sugrumă limba de dragul nimésui. Numai noi, Români, să forțăm blăjina noastră limba în forme strîmte, nepotrivate și poicte, și s'o încercăm cu semne, s'o „înlesnim“ (?), s'o „simplificăm“ (?) în hatărul streinului greoi?

Limba, ca tot ce are viață în lume, preține și ea deplină libertate în desvoltarea sa. Forțată, încătușată, ea degenerază și din dulce și frumôsă, ce era, devine prôstă și urită. Și să nu uităm: frumșetea și dulceața și noblețea limbei noastre dace în latinitatea ei. Purfonetismul omără latinitatea! un blăstêm asupra limbei românesce!

Deci până când Francesul nu va scrie *Bordo, sitocien, facade, amp'rör*; Englesul nu va scrie *Ai-oh-u-ah* și Neamțul *vördärbönde*, până atunci nici noi, Români cei adevărați, nu vom primi purfonetismul amenințător.

Ierte-mi-se această diversiune —; der nu m'a răbdat inima, ca din multele pécate

ce avem să nu spun la prima ocașiune unele din cele mai nefaste, pe nimerite.

În politică avem destui dușmani! Băremi în literă și în grai să fim cuminți și uniți. Să nu ne fim acasă, în familiă, dușmani chiar noi de noi! —

Aș mai avé o vorbă.

Andreiu Mureșianu a dis:

Un glas ei mai așteptă și sar ca lupu'n stînd:

„Bătrân, bărbăți, jun, tineri din munți și din câmpii“.

Un fior ne cuprinde la înțeleșul sublim al acestor cuvinte și stăm uimiți pe loc.

George Coșbuc are „curajul“ și face pasul dela acest sublim și observă:

— deși nu e frumos să te joci cu copiii de-a săritul în stînd —!

Ce să fiă asta? Glumă e? Bajocură e?

Nu-i mai punem nume!

Destul — că simț național și pietate, der nici înțelepciune nu-i!

Și nu-i vre-un ciocoi, care dice asta, rămas din vremea veche, sau vr'un frivol strein, venit de ieri, ci e Românul, e Ardeleanul, este poetul nostru dragălaș Cosbuc!

The rest is silence.

Tăcere!

Brasov, Iunie 1899.

IOAN B. LEMENY.

dintre Sași ar face propagandă pentru acest Veszi-Weiss, la ceea-ce „Kr. Z.“ face observarea: „In fața acestor fel de preocupări de mandate, ar trebui în adevăr serios cum-pănit, decât n'ar fi să începă și Sașii — cel puțin în anumite districte — politica de pasivitate. Bunul nostru nume ar trebui să ne fie totuși mai scump, decât bunăvoința unui patriot jurnalist de cincispețite.“

Desvélirea bustului lui Enăchită Văcărescu. Eri la orele 10 dimineața, a fost desvélit, cu mare solemnitate, bustul lui Enăchită Văcărescu, ridicat în grădina Episcopiei din Bucuresci. Au rostit discursuri d-nii: V. A. Urechă, în numele comitetului de inițiativă; C. Stăncescu, din partea Ateneului, căruia a fost predat bustul; M. Vlădescu, din partea Ligei; C. Naum, student, din partea societății macedo-române; Popescu-Pion, din partea Asociațiunii studenților universitari; C. Arnăutu, din partea societății istorice universitare; Petrescu în numele studenților facultății de litere. La urmă d-l Munteanu a recitat o odă de ocazie. Serbarea s'a sfârșit la orele 11.

Mandantul din Hațeg. In urma alegerii de viceșpan a fostului deputat din cercul Hațeg, Ladislau Mara, mandatul acestui cerc electoral a rămas fără stăpân. După cum se anunță din Hațeg foilor un-guresor, clubul liberal guvernamental din acel cerc a ținut o conferință, în care a candidat cu unanimitate la postul de deputat al cercului pe președintele tribunalului din Brașov Alesandru Ponory, care nu va avé contra candidat.

Noul principe moștenitor al Rusiei. Marele principe Mihail, numit moștenitor al tronului Rusiei, în urma încetării din viață a marelui principe George, a fost declarat major, la 18 Mai a. c., cu ocaziunea aniversării a 31-a a Țarului Nicolae II. In această zi el a depus jurământul de credință în biserica marelui palat din Zarskoje-Selo și a primit rangul de adjutant al Țarului. Principele moștenitor Mihail s'a născut în palatul Anicikow din Petersburg, a studiat în școala de artilerie de aici și a luat parte la toate exercițiile făcute de elevii acestei școli. Principele Mihail a terminat acum anul școala de artilerie; atunci a fost numit șef al brigăzii 2 de artilerie. Acum câțiva ani a luat protectoratul asupra institutului electro-technic din Rusia și a contribuit mult pentru întinderea cunoștințelor electro-technice în imperiu. Principele moștenitor trece de un mare cunosător al artei fortificațiilor; în anul trecut a fost însărcinat de Țar să inspecteze fortărețele din regiunea nord-vestică a Rusiei. Afară de acesta, el și-a dat tot deuna silința să cunoască personal țera; a făcut dese călătorii prin imperiu, spre a-și da seama la fața locului de situația economică, de gradul de cultură și de modul de viață a poporului. Marele principe Mihail, acum în vîrstă de 21 de ani, luând succesiunea tronului, a devenit hatman al tuturor Cazacilor din Rusia. El era fiul favorit al lui Alexandru al III-lea.

Muncitorii și dreptul electoral. Duminecă s'a ținut în Peșta un meeting al muncitorului socialisti, care, cu tot timpul nefavorabil, a fost bine cercetat. Intre alte obiecte a fost la ordinea zilei și ces-tiunea sufragiului universal. Intre alții a vorbit și un Weltner Jacob. El di-se, că în totă Europa numai Ungaria este unde muncitorii sunt spoliați de toate drepturile. „Stăpânii de ați ai Ungariei sunt surdi; trebuie să strigăm tare, ca să ne audă“. Declară, că adunarea pretinde sufragiul universal, pe care „decă nu-l vom pute elupta altfel, il vom elupta pe calea revoluțiunii“. Alt orator di-se, că muncitorii din Ungaria vor face ceea-ce au făcut muncitorii belgieni, vor demonstra pe strade și vor cere sus și tare sufragiu universal.

Mecanic român. Aflăm, că d-l Maxim I. Vulcu din Pianul-de-sus (com. Sibiu), absolvent al școalei reale din Brașov, a terminat cu succes eminent cursul de meca-

nică dela școala industrială de stat (X Wiener Gemeinde-bezirk, Eugengasse Nr. 81) din Viena, și anume secția industriei de metale.

Esportarea peștelui din România. Mai mulți comercianți mari de pește din Viena au format un sindicat, pentru a es-porta pește prospăt din România. Scopul acestui sindicat este de a concura cu peștele român de Dunăre peștele de mare, ce se aduce de societatea pe acțiuni Nordsee din Nordenhaam (lângă Bremen) și care se vinde la Viena în cantități foarte mari. Acel sindicat voese să transporte din România pește prospăt în vagoni frigorifice, și pește viu în șlepturi anume construite pentru acest scop. Unul dintre principalii funda-tori ai acestui sindicat, d-l Hoffbauer, șeful firmei Hoffbauer's Neffe din Viena, a sosit deja în Bucuresci pentru a studia ces-tiunea mai de aproape și a-și crea legă-turile comerciale necesare. D-sa a plecat deja în acest scep în Delta Dunărei.

Desvélirea monumentului, ce s'a ridicat în Sibiu din partea Sașilor lute-ranî fostului episcop Teutsch, se va face în 19 August n. Inaugurarea monumentului va fi împreunată cu mai multe festivități.

Recolta în România. Raportul de pe luna Iunie a consulului austro-ungar din Bucuresci conține următoarele date referi-tore la prospectele, ce le are recolta anului acesta în România: In conformitate cu anunțurile oficiose, starea culturilor va fi anul acesta cu mult mai bună, decât cum era de temut cu câțiva timp mai înainte, și în unele părți ale țării recolta grăului va da relativ bune evalități. Cu toate acestea în urma unor informațiuni demne de cre-dământ, grăul în cele mai multe districte e mic de sămânță, ușor și și ca cantitate producțiunea e atât de slabă, că un pogon abia a dat 3 hectolitri. In câteva județe, ca Ialomița, Brăila, Râmnic, Covurlui etc. recolta e atât de neînsemnată, încât abia va fi în stare să acopere speșele sămânțului. Câmpii întregi sunt părăsite, să pască vi-telile pe ele, sau chiar nearate pentru să-mănătura de toamnă. Tot atât de puțin pro-miștore e și recolta orzului și a secărei. Producțiunea ovésului și a meiului ase-menea presentă scădere față de anul tre-out. Seceta cea îndelungată, de sine înțeles, a împedecat într'atâta și producțiunea de napî de zahar, încât fabricele de zahar vor fi silite să-și acopere trebuințele prin im-port străin. Tote speranțele economilor au fost aședate în producțiunea cu prospecte destul de bune a cucuruzului; însă acum și în privința acesta au început a se ivi indoeli și nedumeriri. E adevărat, că în urma ploilor din timpul din urmă s'a im-bunățit în mod esențial starea planta-țiunilor de cucuruz din ținuturile nordice, der tocmai în județele acestea seceta a slăbit într'atâta rădăcina cucuruzului, încât aici ploia n'a mai putut ajuta mult.

Mulțămită publică. Suntem rugați a da loc uamătorei mulțămite: D-l Max Krause, maeștru de concert in loo, a avut bunăvoința de a mă instrua în decurs de 3 ani gratis în musică. Depărtându-mă din Brașov, imi țin de datorință a-i aduce mulțămitele mele cele mai profunde atât pentru instrucțiunea dată, cât și pentru bunăvoința deosebită, ce a arătat-o față de mine în acest timp. Brașov, 17 Iulie n. 1899. I. Cl Iuga, abiturient.

Serbare și petrecere în Borșa. Primim următore: Invitare la actul benedici-erii petrii fundamentale a nou-edificăndeii bisericii gr. cat. din Borșa, care se va să- vărși la 30 Iulie n. c. Actul benedicierii se va începe la 10 a. m. după care la 2 ore va urma prânq comun, ér după prânq la 6 ore petrecere cu joc în favorul nou edifi-căndeii bisericii. La 10 ore s'era va fi jocul național „Călușerul“. Pentru cei ce vor lua parte la prânq, prețul de persoană e: 1 fl. 30 cr. Participanții la prânq sunt rugați cu 2 zile mai înainte a se insinua. Pen-tru cei ce vor lua parte la petrecerea cu joc, prețul intrării de persoană 1 fl., în familiă până în 3 persoane 2 fl. Ofertele

marinimose se vor primi cu mulțămită și se vor chita pe cale diaristică. Pentru că-lători cu calea ferată stațiunea de suire și scoborire este Válaszut-Bonczhida. Stim. familii la petrecerea de s'era sunt avisate la provisiunea proprie. Pentru cuartire și beuturi corăspundătore se va îngriji com-itetul arangiator. — Borșa (Kolozs-Borsa) Iulie 1899: Comitetul arangiator.

Teatru de vară german. Măne, Mercuri, se va reprezenta în teatrul german din Grand-Hotel farsa „Der Heiratschwin- dler“ cu musica de Buchbinder. Rolul principal il va avé d-l Laube, care va cânta Quodlibet-ul „Fin de siècle“ și „Moderne Ehen“ de Krakauer. D-șora Emmy Klink-hoff va cânta „Das Marketender-Lied“ de Komzak.

Școala comercială română din Brașov.

„Anuarul școalei comerciale superioare gr. or. din Brașov pe anul XXX al esis-tenței sale“ (an școl. 1898—99) publicat de Arseniu Vlaicu, director, a apărut cu următorul cuprins: Alegerea carierilor, o „schită fugitivă“, de A. Vlaicu; Discursul festiv ținut de directoul A. Vlaicu la în-cheierea anului școl. espirat; apoi diferite date școlare, din cari însemnăm următorele:

In toate trei clasele comerciale au fost înmatriculați 88 elevi, dintre cari 80 ordinari, 5 privatisti, ér 3 au părăsit școala. Dintre elevii esaminați, 82 au fost Români, ér 1 israelit. După locul nascerei, 17 au fost din eomitatul Făgărașului, 12 din al Si-biului, 15 din al Brașovului, 6 din comita-tul Turda-Arieș, din al Caraș Severinului încă au fost 5, ér din celelalte mai puțin Din România au fost 5.

Pentru ajutorarea școalei, s'a făcut apel la instituttele năstere de bani ca să contribuie cu anumite sume la întemeierea unui fond al școalei comerciale. S'au și fă-cut vre-o 20 de contribuiți mai mici, dând un rezultat aproximativ de 400 fl.

Mai sunt apoi unele fonduri anume menite pentru toate trei instituttele (gimna-siu, școala reală și comercială). Intre acestea vedem înșirat: Fondul „Coresi“ pentru tipărirea de cărți didactice și pentru ajuto-rarea la misiuni științifice. Starea aceluî fond: 583 fl. 18 cr.; Fondul pentru ajuto-rarea școlărilor s'erați, care constă din 3.145 fl. 27 cr.; „Fondul Balașa St. Blebea“, pentru premiarea școlărilor distinși în musică: 337 fl. 08 cr., în fine „Fondul pentru masa studenților“: 3412.56 fl.

Tote aceste sunt numerate între fon-durile comune ale tuturor instituttelor. In ce priveste însă fondul „Coresi“, care se ali-mentază din taxele pentru testimonii și pentru programele școlare, vedem în pro-grama de față o contra-țicere, intrucât fon-dul, deși e numărat (pe pag. 55) între fon-durile comune, în alt loc însă (pag. 44) gă-sim într'un regulament al școalei com-erciale următorul paragraf (28): „Tasele pentru programa școlară... se vor aduna într'un fond numit „Fondul disponibil al școalei comerciale“.

Din acest paragraf al regulamentului, care pörtă clausula aprobării din partea Consistoriului, rezultă, că fondul „Coresi“, alimentat din taxele pentru testimonii și pentru programe, nu este fond comun. Pen-tru ce d'era e numărat pe pagina 55 între fondurile comune? Și cum se împacă acosta cu concludul conferinței comune a profes-oriilor, publicat în programa școalelor medii la pag. 146, în care fondul „Coresi“ e de-asemenea decretat, ca fond comun?

Literatură.

„Românul în sat și la óste“ Acesta este titlul unei noue cărțițele, ce d-l Ioan Pop Reteganul, cunoscutul și me-ritatul nostru scriitor popular, a dat lite-raturei române. Este un studiu asupra ca-racterului Românului, și a apărut în Tipog-rafia „Aurora“ A. Todoran din Gherla. Se pöte procura și dela Tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov cu prețul 15 cr. (plus 3 cr. porto).

ULTIME SCIRI.

Viena, 17 Iulie. Conteșe Thun merge la Ischl, de unde probabil va aduce cu sine sancționarea ordonan-țelor privitoare la pact. E foarte pro-babil, că și Coloman Szell va merge în audiență la Maj. Sa.

Belgrad, 17 Iulie. O deputațiune de patru a femeilor celor arestați, au cerut o audiență la regele, ca să protesteze în contra pazei și a con-trolului, ce s'a pus pe domiciliul lor, și în contra procedurii poliției, care e de o rigóre brutală. Regele însă nu li-a primit. Deputațiunea s'a dus la locțiitorul ambasadei rusesci, înainte căruia, într'o lungă petițiă și-au pre-dat plângerile și au cerut tot-odată scutul Rusiei față cu bărbații lor arestați.

Belgrad, 17 Iulie. Poliția de aici a arestat eri s'era 21 muncitorii din Serbia-vechiă, Macedonia, Bosnia și Austro-Ungaria, și i-a internat în tem-nițele fortului Belgrad. Toți munci-torii străini, fără aplicațiă, au fost dați peste graniță.

Belgrad, 17 Iulie. Sava Gruici, ministru plenipotențiar s'erbesc la Petersburg, care a fost ridicat din post și citat la Belgrad, va rămâne la sfatul amicilor săi ruși de-ocam-dată în capitala Rusiei. Față cu sci-rea acesta diarul „Russia“ scrie, că generalul Gruici a plecat deja la Belgrad, după-ce Rusia oficială l'a asigurat, că la cas când ar fi are-stat, va protesta.

Londra, 17 Iulie. Lui „Times“ i-se anunță din Tokio, că guvernul japones a pus în vigóre convențiile, după cari hotarele Japoniei se deschid pentru toate popórele Apusului. Francia însă își susține judicatura consulară până în 4 August.

Roma, 17 Iulie. Diarul „Italia“ publică scirea, că contele Goluchow-ski va sosi în August la Roma, unde va avé o întâlnire cu minist-rul italian de esterne Visconti Ve-nosta. Călătoria lui Goluchowski are caracter oficios.

DIVERTISSE.

Polul nord la Paris. La Olympia, în Paris, este o trupă de focce dresate la făcut tot felul de comedii, și lumea se în-ghesue să vadă animalele într'un peisaj cu totul polar.

Dresarea focelor nu e grea, deóre-ce sunt animale vecine de căne și foarte inte-ligente. Căpitanul Webb dela Olympia are trei focce: Major, de 9 ani, de loc din goful Fudy, Scoția nouă; Colonel de 2 ani și Pauley, de 5, aceștia din insula Shet-land; mai are și doi lei de mare (un fel de focce) Bebé și Toby, în vîrstă de câte patru ani și ambii prinși pe țermurile Ca-liforniei.

Unul din aceste animale fumază pipa, alte două se jöcă de-a hoblănatul pe o scindură, întocmai cum ar face doi băeți. Labele dinainte, deși prefăcute în înotătóre sunt cu toate acestea bine articulate și mlă-diöse, așa că pot țin cu ele un băț, deci se esplică orchestra ce a compus cu foccele căpitanul Webb. Unul dintre lei de mare, face tot felul de boscării c'o vargă la ale că-rei capete se află călți înmuiați în petrol și ardënd. Major se jöcă de-a mingea cu stă-pânul său, prinđend'o și aruncând'o cu na-sul, ba o ține și în echilibru pe frunte; al-tul face echilibristică, ținënd pe nas o chi-vără conică, etc.

La esposițiă va fi și o panoramă mult mai interesantă, spectatorii cred a fi pe corabia „Fram“ a lui Nansen, care înain-téză prin ghețuri, în jur se jöcă foccele, pe sus sböră păseri polare, în depărtări La-ponii în săni trase de reni vénéză urși albi, ér prin proiecțiunii dibace asistăm la sórele neapus la miezul nopții, la aurori polare și alte fenomene ceresci din acele misteriose regiuni ale globului.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Dela Tipografia „A. Mureşianu“ din Braşov, se pot procura următoarele cărţi:

Pentru comercianţi funcţionari şi toţi omenii de afaceri, precum şi studenţii putem recomanda următoarele cărţi:

Manul de dreptul cambial, lucrat de Ioan Socaciu, profesor la şcoala română gr. or. din Braşov. Cartea e tipărită pe spesele „Albinei“ şi e menită a face mari servicii tuturor, cari au afaceri cu cambii poliţei. Preţul 2 fl. (cu posta 2 fl. 10 cr).

Un capitol din Contabilitatea dublă de I. C. Panfu, prof. la şcoala comercială superioară din loc. Tracteză principiile contabilităţii duble ilustrate cu diferite exemple, pe cari studiindu-le cu atenţiune, poţe orî şi cine sî înveţe contabilitatea, adică ţinerea socotelor în economia proprie şi în afacerile comerciale. Preţul 50 cr. + 5 cr. porto.

„Curs complet de corespondenţa comercială“, de I. C. Panfu. Conţine modele de circulare, scrisori de informaţiuni, recomandăţiuni şi acreditive; scrisori în comerţul cu mărfuri, comisiune şi expediţiune; cestiuuri cambiale, afaceri cu efecte, monede şi cupoane etc. Preţul 1 fl. 60 cr.

Procent, Promil, Interese şi Teoria conturilor curente de I. C. Panfu. Arată calcularea intereselor pe ani, pe luni şi pe zile într'un mod practic; sunt mai multe exemple explicate amănunţit, aşa ca să fie înţelese de orî şi cine; de-asemena modul de calculare al intereselor la bănci şi teoria conturilor curente. Preţul 40 cr. plus 3 cr. porto.

Cursul la bursa din Viena.

Din 17 Iulie 1899.

Table with exchange rates for various currencies and commodities like gold, silver, and bonds.

Cursul pieţei Braşov.

Din 18 Iulie 1899.

Table with local market prices for various goods and currencies.

Sz.295 — 1899. végrh.

Árverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-sa értelmében közhírré teszi, hogy a nagyszabeni kir. törvényszék 1897-ik évi 7467. sz. végzése következtében Dr. Micu András ügyvéd által képviselt Albina nagyszabeni tak.-pénztár javára Rades Andrei és Visioli Nicolae ellen 850 frt.- s jár. erejéig 1897. évi Márczius hó 6-kán fogantott kielégítési végrehajtás útján foglalt és 1525 frtra becsült szarvasmarhák, lovak, hámok, szekérből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a fogarasi kir. járásbíróság 1899. évi V. II. 40/2 számú végzése folytán 850 frt. tőke-követelés ennek 1887 évi márczius hó 6-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 65 frt. 39 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Kisberivoi községhezánál 1899 évi július hó 24-én d. e. 9 órakor és Nesst községhezánál leendő eszközésére 1899 évi július hó 24-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-sai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Fogarason, 1899. évi július hó 4-ik napján.

Gyártás Ferencz, kir. bírósági végrehajtó.

628.1-1.

ANUNCIURI (insertiuni şi reclame)

sunt a se adresa subscrisei administratiunii. In cazul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădemânt,

care creşce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 5 cr. se vinde la Eremias Nepoţii.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiu 1899.

Large table with multiple columns and rows showing train schedules for various routes like Budapest-Predeal, Copşa-mică-Sibiu-Avrig-Făgăraş, etc.

Notă: Órele însemnate în stânga staţiunilor sunt a se citi de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. — Numerii încadraţi cu linii mici se înseamnă orele de noapte. — Semnul —> arată cu capul direcţia, încătrău merge trenul.